

оваріогістеректомії (ОГЕ) є більш ефективним і надійним методом. Воно забезпечує практично повне усунення джерела інфекції, мінімізацію ризиків рецидивів, характеризується високою виживаністю пацієнтів і дозволяє швидко стабілізувати клінічний стан. Попри радикальність методу та втрату репродуктивної функції, ОГЕ слід розглядати як метод першої лінії у більшості клінічних випадків, тоді як медикаментозна терапія може бути доцільною лише у ретельно відібраних тварин за умови задовільного загального стану та пріоритету збереження фертильності.

Список використаних джерел

1. Santana C.H., Santos R.L. Canine pyometra: an update and review of diagnostic terminology. Brazilian Journal of Veterinary Pathology. 2021;14(1):1–8.
2. Effectiveness of a modified administration protocol for the medical treatment of canine pyometra / A. Contri et al. Veterinary Research Communications. 2014. Vol. 39, no. 1. P. 1–5. URL: <https://doi.org/10.1007/s11259-014-9619-9>
3. Smith F. O. Canine pyometra. Theriogenology. 2006. Vol. 66, no. 3. P. 610–612. URL: <https://doi.org/10.1016/j.theriogenology.2006.04.023>
4. Hagman R. Pyometra in Small Animals. Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice. 2018. Vol. 48, no. 4. P. 639–661. URL: <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2018.03.001>
5. Effectiveness of a modified administration protocol for the medical treatment of canine pyometra / A. Contri et al. Veterinary Research Communications. 2014. Vol. 39, no. 1. P. 1–5. URL: <https://doi.org/10.1007/s11259-014-9619-9>

Abstract. This article provides a comparative analysis of surgical (ovariohysterectomy) and conservative treatment of pyometra.

Keywords: pyometra, dogs, ovariohysterectomy, drug treatment.

Науковий керівник:
Найдіч О. В.

канд. вет. наук, доцентка
кафедри ветеринарної медицини та гігієни
Миколаївський національний аграрний університет

УДК: 636.09:616.9(477.73)

ОБЛІК ПРОТИЕПІЗООТИЧНИХ ЗАХОДІВ ПО ПРОФІЛАКТИЦІ ОСНОВНИХ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ ТВАРИН У МИКОЛАЇВСЬКІЙ РАЙОННІЙ ЛІКАРНІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Кристина ХЛАНЬ, здобувачка вищої освіти 4 курсу освітнього ступеня «Магістр», спеціальності 212 «Ветеринарна санітарія, гігієна та експертиза» Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: У даній роботі розглянуто облік та виконання протиепізоотичних заходів щодо профілактики заразних хвороб тварин у Миколаївській районній лікарні ветеринарної медицини. Проаналізовано результати виконання протиепізоотичного плану за 2025 рік. та встановлено неповне виконання профілактичних і діагностичних заходів що може створювати ризики поширення інфекційних хвороб серед тварин. Підкреслюється необхідність удосконалення планування, обліку та контролю за проведенням протиепізоотичних заходів для забезпечення епізоотичного благополуччя.

Ключові слова: протиепізоотичні заходи, профілактика, заразні хвороби тварин, велика рогата худоба, ветеринарна медицина.

У Миколаївській районній лікарні ветеринарної медицини у 2025 році проводився комплекс протиепізоотичних заходів, спрямованих на профілактику заразних хвороб сільськогосподарських тварин. До них належать: огляд, лабораторні дослідження та профілактичні щеплення, які є важливим елементом системи ветеринарного контролю за епізоотичним благополуччям господарств. Відомо, що вакцинація та регулярні діагностичні дослідження дозволяють сформувати специфічний імунітет у тварин та значно зменшити ризик виникнення та поширення інфекційних захворювань у популяціях тварин [1].

У рамках протиепізоотичних заходів проводилися клінічні обстеження великої рогатої худоби на заразний вузликовий дерматит та ящур. При запланованій кількості 6988 голів фактично обстежено 6485 голів. Також здійснювалися серологічні дослідження на лейкоз великої рогатої худоби методом ІФА та РІД у приватному секторі та господарствах. При плані 6692 голови у приватному секторі досліджено 478 голів методом РІД та 3585 голів методом ІФА, а в господарствах при плані 2338 голів досліджено 2359 голів.

Крім того, проводилися серологічні дослідження на бруцельоз ВРХ. При плані 6149 голів у приватному секторі досліджено 4060 голів, а в господарствах — 459 голів. Діагностика туберкульозу алергічним методом була запланована для 7662 голів ВРХ, проте фактично досліджено 7056 голів.

Важливим напрямком протиепізоотичної роботи був контроль захворювань птиці. У приватному секторі проводилися серологічні дослідження на хворобу Ньюкасла. При плані 9000 проб крові було досліджено 7945 проб. Невиконання плану щодо 1055 проб пов'язане з відсутністю вакцини. Щеплення птиці проти хвороби Ньюкасла також не було виконано у повному обсязі: при плані 152328 голів фактично щеплено лише 31200.

У результаті проведених заходів встановлено, що загалом протиепізоотичний план у районі виконано на 75 %. Неповне виконання плану вакцинації та діагностичних досліджень може створювати сприятливі умови для виникнення та поширення інфекційних захворювань серед тварин [2].

Вакцинація є одним із найбільш ефективних методів профілактики інфекційних хвороб у тварин та птиці. Вона сприяє формуванню імунної відповіді організму без розвитку самого захворювання та значно знижує рівень захворюваності і смертності у популяціях тварин [1]. За відсутності належного рівня вакцинації можливе швидке поширення збудників інфекцій у стадах, що

призводить до масових спалахів хвороб, економічних збитків та зниження продуктивності тваринництва [3].

Крім того, інфекційні захворювання тварин можуть негативно впливати на продовольчу безпеку та становити загрозу для здоров'я людей, оскільки деякі з них є зоонозами. Саме тому систематичне виконання протиепізоотичних планів, своєчасна вакцинація та контроль за виконанням ветеринарно-санітарних заходів мають важливе значення для забезпечення стабільного епізоотичного благополуччя господарств.

Список використаних джерел

1. Preventing Disease With Vaccination: An Overview For Animal Sanctuaries - The Open Sanctuary Project. *The Open Sanctuary Project*.

URL: https://opensanctuary.org/creating-a-vaccination-program-for-your-animal-sanctuary/?gad_source=1&gad_campaignid=18503980724&gbraid=0AAA AABhYgH93JmUTgpzwTj3.

2. Vaccination Strategies to Maximize Preventive Health and to Minimize Adverse Effects on Market Quality. *Cornell University College of Veterinary Medicine*. URL: <https://www.vet.cornell.edu/animal-health-diagnostic-center/programs/nyschap/modules-documents/vaccination-strategies-maximize-preventive-health-and-minimize-adverse-effects-market-quality>

3. Delivering quality vaccines to stop the spread of animal diseases. *WOAH - World Organisation for Animal Health*.

URL: <https://www.woah.org/en/article/prevention-is-better-than-a-cure-delivering-quality-vaccines-to-stop-the-spread-of-animal-diseases/>

Abstract. *This paper examines the recording and implementation of anti-epizootic measures aimed at preventing infectious animal diseases at the Mykolaiv District Veterinary Medicine Hospital. The results of the anti-epizootic plan for 2025 were analyzed, revealing incomplete implementation of preventive and diagnostic measures, which may create risks for the spread of infectious diseases among animals. The need to improve planning, record-keeping, and control over the implementation of anti-epizootic measures to ensure epizootic well-being is emphasized.*

Keywords: *anti-epizootic measures, prevention, infectious animal diseases, cattle, veterinary medicine*

Науковий керівник:

Жемердєй О.В.

канд. вет. наук, доцент

кафедри ветеринарної медицини та гігієни

Миколаївський національний аграрний університет